Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека імені М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта та наука : інформаційний бюлетень

Випуск 5 : Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном

Київ 2026

Вища освіта та наука : інформаційний бюлетень / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка імені М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. В. Матюха]. – Київ : [б. в.], 2026. – Вип. 5 : Реформування вищої освіти в Україні та за кордоном. – 60 с.

Подано список наукових публікацій з питань освіти з фондів Наукової бібліотеки імені М. Максимовича. Викладено теоретичні, методологічні та практичні аспекти наукової діяльності у закладах вищої освіти; висвітлено питання наукової діяльності на прикладі педагогічної синергетики. Наведено методи аналізу сучасних знань та проєктування науково-педагогічної діяльності; форми її організації та розвитку у вищій школі України та за кордоном.

Бюлетень покликаний систематизувати й поширювати сучасні наукові знання задля підвищення якості освіти здобувачів, аспірантів, фахівців європейського і світового рівня, а також для особистісного розвитку. Містить нормативні документи в галузі освіти, наукові статті викладачів закладів вищої освіти, матеріали монографій та конференцій.

Бюлетень буде корисним для педагогічних працівників, викладачів, здобувачів освіти та управлінців у сфері вищої й фахової передвищої освіти.

Зміст

Зміст **3**

Нормативні документи в галузі освіти **5**

Історія освіти в Україні **8**

Реформування освіти в Україні **11**

Інклюзивна освіта **18**

Університетська освіта **19**

Вищий навчальний заклад як пам'ятка архітектури **20**

Освіта в умовах російсько-української війни **21**

Університетські бібліотеки **25**

Фінансування освіти **29**

Управління закладами освіти **30**

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України **30**

Національна академія педагогічних наук України **31**

Міжнародне співробітництво в галузі вищої освіти **31**

Вища освіта за кордоном **33**

Вища педагогічна освіта **36**

Фахова підготовка в Україні **37**

Вища військова освіта **39**

Вища журналістська освіта **42**

Вища економічна освіта **43**

Вища математична освіта **44**

Вища медична освіта **45**

Вища мистецька освіта **47**

Вища природнича освіта **48**

Вища соціологічна освіта **49**

Вища технічна освіта **49**

Вища філологічна освіта **50**

Вища юридична освіта **54**

Діячі освіти України та світу **56**

Ващенко Григорій – педагог діаспори **56**

Грицай Остап – літературознавець, журналіст, педагог **56**

Грицай Михайло – педагог, літературознавець і фольклорист **56**

Кампе Йоахім – письменник, педагог, лінгвіст і видавець **57**

Которович Богдан Антонович – педагог, скрипаль **57**

Кричевська-Росандич – педагог, меценатка, діячка української діаспори **57**

Романовський Валерій Станіславович – історик, викладач **58**

Тисовський Олександр Васильович – педагог, пластун **58**

Чалий Михайло Корнійович – педагог, біограф Тараса Шевченка **59**

Щербаківський Вадим – педагог **59**

Нормативні документи в галузі освіти

1. **Деякі** питання облаштування безпечних умов у закладах освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 6 листопада 2026 р. № 1390 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 7 листоп. (№ 236). – С. 19.

2. **Деякі** питання прогнозування потреби у фахівцях та робітничих кадрах на ринку праці, потреби у вступниках та державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, на підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2026 р. № 906 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 17 лип. (№ 149). – С. 5–29.

3. **Деякі** питання стипендіального забезпечення : постанова Кабінету міністрів України від 19 серпня 2026 р. № 1052 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 25 серп. (№ 176). – С. 5.

4. **Конкурс** на заміщення посади ректора Київського університету права Національної академії наук України / спілкувалася С. Галата // Світ. – Київ, **2026**. – Трав. (№ 9). – С. 7.

5. **Питання** створення Військово-морської академії : указ Президента України від 4 липня 2026 р. № 583/2026 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 8 лип. (№ 142). – С. 2.

6. **Про внесення** до деяких постанов Кабінету міністрів України змін з питань професійної освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету міністрів України : постанова Кабінету міністрів України від 13 серпня 2026 р. № 1021 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 25 серп. (№ 176). – С. 6.

7. **Про внесення** змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки здобувачам вищої освіти : закон України від 18 серпня 2026 року № 4946-IX // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 9 верес. (№ 189). – С. 3–4; Голос України. – Київ, **2026**. – 7 верес. (№ 174). – С. 3–9.

8. **Про внесення** змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України у сфері освіти : постанова КМУ від 17 червня 2026 р. № 837 Київ // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 2 лип. (№ 138). – С. 7.

9. **Про внесення** змін до Положення про систему професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад : постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2026 р. № 896 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 11 лип. (№ 145). – С. 5.

10. **Про внесення** змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації загальнодержавних заходів у сфері освіти : постанова Кабінету міністрів України від 13 серпня 2026 р. № 1026 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 15 серп. (№ 170). – С. 5.

11. **Про внесення** змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497 : постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2026 р. № 915 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 16 лип. (№ 148). – С. 7–9.

Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497 "Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту".

12. **Про внесення** змін до Статуту Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 9 вересня 2026 р. № 1114 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 16 верес. (№ 194). – С. 3–4.

13. **Про внесення** змін Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання зобов'язань України у сфері міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2026 р. № 1377 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 11 листоп. (№ 238). – С. 5.

14. **Про затвердження** Порядку практичної підготовки здобувачів професійної освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2026 р. № 1071 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 1 верес. (№ 181). – С. 4

15. **Про надання** Державному торговельно-економічному університету статусу національного : указ Президента України від 9 листопада 2026 р. № 1104/2026 // Урядовий кур'єр. – К., **2026**. – 11 листоп. (№ 238). – С. 5.

16. **Про передачу** коштів з рахунка для задоволення потреб освіти і науки, відкритого Міністерством освіти і науки в Національному банку, у 2026 році : постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2026 р. № 1312 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 24 жовт. (№ 224). – С. 4.

17. **Про перерозподіл** деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки на 2026 рік, і внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації загальнодержавних заходів у сфері освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2026 р. № 943 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 16 лип. (№ 148). – С. 25.

18. **Про призначення** академічної стипендії Кабінету Міністрів України студентам закладів вищої освіти на перший семестр 2026/27 навчального року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2026 р. № 1169-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 11 листоп. (№ 238). – С. 9.

19. **Про призначення** грантів Президента України для молоді з малих територіальних громад на 2026 рік : указ Президента України від 14 серпня 2026 року 724/2026 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 18 серп. (№ 171). – С. 3.

20. **Про призначення** стипендій Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у сфері вищої освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 липня 2026 р. № 648-р // Урядовий кур'єр. – К., **2026**. – 9 лип. (№ 143). – С. 24.

21. **Про розвиток** учнівського та студентського спорту шляхом реалізації проєкту "Пліч-о-пліч": Всеукраїнські шкільні та студентські ліги :

указ Президента України від 12 серпня 2026 року № 721/2026 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 13 серп. (№ 168). – С. 7.

22. **Про розподіл** коштів з рахунка для задоволення потреб освіти і науки, відкритого Міністерством освіти і науки в Національному банку у 2026 році : постанова абінету міністрів України від 9 вересня 2026 р. № 1109 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 18 верес. (№ 196). – С. 7.

23. **Про схвалення** Концепції розвитку психологічної служби у системі освіти на період до 2030 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 липня 2026 р. № 705-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 22 лип. (№ 152). – С. 2–3.

24. **Про умови** оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2026 р. № 1078 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 1 верес. (№ 182). – С. 1–3.

25. **Стефанчук Р.** Про призначення у 2026 році стипендії Верховної Ради України імені Бориса Патона : постанова Верховної Ради України від 17 вересня 2026 року № 5002-IX / Р. Стефанчук // Голос України. – Київ, **2026**. – 18 верес. (№ 183). – С. 3.

***Кареліну** Владиславу Володимировичу – доктору юридичних наук, доценту, професору кафедри Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка МОН України на використання наукової (науково-технічної) роботи: "Правове регулювання правоохоронної діяльності в Збройних силах України".*

Історія освіти в Україні

26. **Бондаренко С.** Історіографічний підхід у сучасних педагогічних дослідженнях питань діяльності Наукового Товариства імені Шевченка (кінець 19 – початок 20 ст.) / С. Бондаренко // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 284–294.

27. **Вдовиченко Г.** Київське філософське коло і криза марксизму-ленінізму в Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка (80-ті –

перша половина 90-х років ХХ ст.) / Г. Вдовиченко // Софія. – Київ, **2025**. – № 2 (26). – С. 69–78.

28. **Гладкий О.** Зародження і становлення Київського університету та географічних досліджень у ньому / О. Гладкий // Історія української географії : всеукраїнський науково-теоретичний часопис. – Тернопіль, **2014**. – Вип. 29/30. – С. 42–52.

29. **Глотов О.** Куди поділи свічку? / О. Глотов // Українська літературна газета. – Чернівці, **2026**. – Червень (№ 6). – С. 10–11, 13.

Аналіз системи освіти: Матеріал присвячено критичному огляду того, як змінювалася освіта України за роки незалежності. Автор наголошує, що галузь витримала на собі понад десяток міністрів. Зміна ідеологічних орієнтирів: Глотов у формі своєрідного розслідування (дослідження-детективу) аналізує зникнення та вилучення певних постатей, підручників, концепцій чи символів ("свічок" знань та ідеологем) з освітнього і культурного простору.

30. **Губарець В.** Навчання на чужині, щоб прислужитися рідному краю. Хто створив і розробив у Європі українські заклади вищої освіти / В. Губарець // Українська літературна газета. – Чернівці, **2026**. – Черв. (№ 6). – С. 18–19.

Стаття присвячена видатним українським діячам, які в міжвоєнний період (після падіння УНР) заснували та розвинули національні заклади вищої освіти в еміграції у Європі. Ключовими постатями, які ініціювали, створили та розробили концепцію української вищої школи в Європі (зокрема Українського Вільного Університету у Відні та Празі, а також Української господарської академії в Подєбрадах), є видатні українські вчені, дипломати та культурні діячі: Михайло Грушевський, Олександр Колесса, Іван Горбачевський, Станіслав Дністрянський, Дмитро Дорошенко, Іван Огієнко (митрополит Іларіон), Олександр Олесь (Кандида), Степан Рудницький, Степан Смаль-Стоцький, Олександр Шульгін, Володимир Старосольський та Володимир Кушнір.

31. **Губарець В.** У заручниках жорстокого молоха. Чим була для українців тоталітарна журналістика в добу радянізації та змосковлення

/ В. Губарець // Українська літературна газета. – Чернівці, **2025**. – Груд. (№ 12). – С. 12–13.

Рец. на кн.: Тимошик М. Тоталітарна журналістика: доба радянізації та змосковлення України. 2024. 519 с.Одним із суттєвих "коліщаток і гвинтиків" більшовицької держави понад сім десятиліть минулого століття служила журналістика, яку жорстокий молох диктатури пролетаріату взяв у заручники, зробивши її помічницею тоталітарного режиму. Радянські вчені, тогочасні словники, різноманітні довідники й енциклопедії розглядали журналістику як форму суспільно-політичної діяльності, нав'язливо твердили, що вона – "джерело правдивої інформації, зброя у боротьбі проти ідеологічних противників, засіб великих соціальнихперетворень і мобілізації трудящих на комуністичне будівництво".

32. **Демчук С.** Як навчалися в перших університетах Європи : спілкувалася А. Луканська / С. Демчук // Київський університет. – Київ, **2026**. – № 6. – С. 5.

Саме в середньовіччі постали перші європейські університети й зародилися перші академічні традиції. Де жили, що їли і як навчалися тогочасні студенти? Про це ми розпитали доценту кафедри історії мистецтв КНУ медієвістку Стефанію Демчук.

33. **Капель-Дюмон Ф.** Від фрагментації до відмінности: покликання сучасних увіверситетів / Ф. Капель-Дюмон // Наукові записки Українського католицького університету. Філософія. – Львів, **2012**. – Ч. 3. – Вип. 1. – С. 303–321.

34. **Левченко Ю.** Підручникотворення при Київському педагогічному інституті: 1942 рік / Ю. Левченко // Світ Кліо. – Київ, **2024**. – Вип. 5, № 1/2. – С. 33–59.

35. **Міхно О.** Педагогічний музей України: 125 років живої історії / О. Міхно // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 10–11.

36. **Парфіненко А.** Харківський університет: німецька складова професорсько-викладацького складу / А. Парфіненко, І. Винниченко, К. Содікова // Міжнародна науково-практична конференція "Україна –

Німеччина : гуманітарні паралелі" : (до 100-ліття утворення Укр. наук. інституту в Берліні) : 24 квіт. 2026 р. / "Україна – Німеччина: гуманітарні паралелі", міжнар . наук.-практ. конф. ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Геогр. ф-т ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Каф. світ. політики, дипломатії та турист. Бізнесу ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечнікова, Ф-т історії та філософії [та ін. ; упоряд.: І. Винниченко]. – Київ, **2026**. – С. 164–176.

37. **Семешин Е**. Політичні чистки та партійний активізм в Сумському інституті соціального виховання (1930–1933) / Е. Семешин // Уманська старовина. – Умань, **2026**. – Вип. 14. – С. 127–138.

Реформування освіти в Україні

38. **Бабак С.** Сергій Бабак: Держава надаватиме студентам ще чотирі види підтримки: академічні, соціальні, спеціальні та гранти військових, ветеранів і їхніх дітей / С. Бабак // Голос України. – Київ, **2026**. – 20 серп. (№ 162). – С. 3.

39. **Борзова І.** З 1 вересня всі студенти отримуватимуть удвічі вищу стипендію, а зарплата вчителів зросте на 20 відсотків / І. Борзова // Голос України. – Київ, **2026**. – 27 серп. (№ 166). – С. 12.

40. **Бунда О. М.** Вплив економіки знань та цифровізації на систему управління людським капіталом закладів вищої освіти / М. Б. Бунда, Т. М. Власюк, Є. Б. Хаустова // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – Київ, **2026**. – № 33, 1 кварт. – С. 97–104.

41. **В Україні** розвиватимуть освіту дорослих як вимогу ЄС та інструмент повоєнного відновлення // Голос України. – Київ, **2026**. – 5 серп. (№ 152). – С. 13.

42. **Вергелес К.** Освіта як засіб забезпечення політичної, національної та релігійної безпеки України: світоглядно-філософський аналіз / К. Вергелес, П. Куліш // Софія. – Київ, **2026**. – № 1 (27). – С. 10–13.

43. **Вергун М. О.** Індикаторна модель розвитку академічного підприємництва закладу вищої освіти на основі динаміки студентського контингенту / М. О. Вергун // Формування ринкових відносин в Україні. – К., **2026**. – № 1 (296). – С. 76–82.

44. **Вергун М. О.** Моделювання системи показників розвитку академічного підприємництва в закладі вищої освіти / М. О. Вергун // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2025**. – № 11 (294). – С. 115–120.

45. **Винничук С.** Характеристика структурних компонентів рефлексивної компетентності здобувачів вищої освіти / С. Винничук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 138–143.

46. **Галата С.** Вступ 2026: зростає інтерес до інженерних спеціальностей / С. Галата // Світ. – Київ, **2026**. – Серп. (№ 15). – С. 1.

47. **"Гідне** майбутнє ветеранів – навчання, зайнятість, підприємництво": в Ужгороді відбулося засідання круглого столу // Голос України. – Київ, **2026**. – 5 серп. (№ 152). – С. 20.

48. **Гришина Ю.** Юлія Гришина: Пошук коштів на будівництво укриттів у закладах освіти та збільшення виплат усім педагогам – ключові освітні пріоритети у проєкті держбюджету / Ю. Гришина // Голос України. – Київ, **2026**. – 6 листоп. (№ 217). – С. 3.

49. **Дембіцький С.** Освіта як фундамент стійкості / С. Дембіцький // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 22–23.

Рец. на кн.: "Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні:": монографія / Нац. акад. пед. наук України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2026. – 448 с.

50. **Жученко О.** Кого має підготувати Україна для технологічного відродження? / О. Жученко // Світ. – Київ, **2026**. – Серп. (№ 15). – С. 3.

51. **Зварич І.** Сучасні тенденції у викладанні навчальних дисциплін / І. Зварич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 39–45.

52. **Згалат-Лозинська Л. О.** Інституційні механізми інтеграції освіти, науки та виробництва в інноваційній моделі економічного розвитку / Л. О. Згалат-Лозинська, В. М. Лич, Т. М. Іванова // Бізнес Інформ. – Харків, **2026**. – № 4 (579). – С. 45–53.

53. **Каленіченко О.** Формування готовності здобувачів вищої освіти до організації туристично-спортивної діяльності в закладах освіти / О. Каленіченко, І. Дудник, В. Самойленко // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 199–208.

54. **Канцелярист М.** У ЗНУ відновлено академічну традицію польової практики / М. Канцелярист // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 5.

Навчальна етнографічна практика студентів Запорізького національного університету.

55. **Коваленко С. М.** Державно-приватні партнерські управлінські відносини у сфері вищої освіти / С. М. Коваленко, Д. О. Березовський, А. А. Майстренко // Economic synergy. – Київ, **2024**. – Вип. 4 (14). – С. 154–170.

56. **Коляда Н. К. О.** Розвиток молодіжної роботи в закладах вищої освіти: академічний, науковий та прикладний аспекти / Н. К. О. Коляда, Н. Левченко // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2024**. – Вип. 1 (12). – С. 146–157.

57. **Комітет** з питань цифрової трансформації повідомляє: Як уникнути небезпек в онлайн-просторі – поради школярам та студентам // Голос України. – Київ, **2026**. – 15 верес. (№ 179). – С. 8.

58. **Кордюк О.** Якщо світ виживе, фізика буде надзвичайно важливою / О. Кордюк, В. Шадура ; спілкувалася С. Галата // Світ. – Київ, **2026**. – Трав. (№ 9). – С. 6–7.

Чи обирають абітурієнти спеціальності з фізики? На це запитання відповідає директор Київського академічного університету академік НАН України О. Кордюк і заступник директора університету В. Шадура.

59. **Короід Т. В.** Педагогічний дизайн освітнього контенту як чинник розвитку цифрової імпатії у здобувачів вищої освіти України вища освіта

освітній конт / Т. В. Короід // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 134–141.

60. **Кравець Р.** Структурно-функціональна модель інтернаціоналізації змісту навчання іноземної мови в закладах вищої освіти / Р. Кравець // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 7–14.

61. **Крижановська О.** Формування культури здорового способу життя студентської молоді засобами фізичної культури в сучасних умовах / О. Крижановська, А. Матусевич // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 243–254.

62. **Лещук Г.** Концептуальні підходи до розвитку комунікативної культури майбутніх фахівців соціальної сфери / Г. Лещук, О. В. Сорока, Л. Й. Петришин // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 156–161.

63. **Ліщук-Торчинська Т.** Практика організації роботи студентів (на прикладі викладання магістерського курсу "Методологія та організація наукових досліджень") / Т. Ліщук-Торчинська, О. Хомік, І. Сахарук // Соціологічні студії. – Луцьк, **2024**. – № 2 (25). – С. 6–18.

64. **Лук'янова Л.** Освіта дорослих – ресурс незламності й розвитку / Л. Лук'янова // Слово Просвіти. – К., **2026**. – 23–29 лип. (№ 29). – С. 10–11.

65. **Луканська А.** Боротьба з плагіатом – справа честі насамперед університету / А. Луканська // Світ. – Київ, **2026**. – Лип. (№ 13). – С. 1.

Заклади вищої освіти готуються перебрати на себе обов'язки "академічних шерлоків холмсів". Починаючи з останнього дня липня, саме ЗВО замість НАЗЯВО прийматимуть первинні скарги на плагіат. Це обумовлено законом "Про академічну доброчесність", що вводиться в дію 31 липня (за винятком окремих положень). У разі доведення фактів порушень, авторів сумнівних академічних робіт позбавлятимуть наукових ступенів і вчених звань. На імплементацію закону відвели лише пів року, і як після цього зміниться університетське життя, науковці уявляють хіба що в загальних рисах.

66. **Луканська А.** Вчені закликають "пропісочити" ШІ, доки не пізно / А. Луканська // Світ. – Київ, **2026**. – Жовт. (№ 20). – С. 4.

67. **Луканська А.** Математична помилка / А. Луканська // Світ. – Київ, **2026**. – Серп. (№ 16). – С. 4.*Точну науку можуть вилучити з переліку обов'язкових на НМТ.*

68. **Лященко А.** Соціальні мережі як платформа для побудови особистого бренду викладача / А. Лященко, А. Добровольська // Маркетинг і реклама. – Київ, **2025**. – № 4/6 (311/313). – С. 50–55.

69. **Мельничук Т.** Стресостійкість персоналу освітніх організацій як особистісний ресурс благополуччя: теоретичні засади дослідження / Т. Мельничук // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2026**. – № 1 (38). – С. 117–126.

70. **Моделювання** та реалізація цифрового освітнього середовища з елементами адаптивного навчання / О. Гарбич-Мошора, А. Ольшанецький, Ю. Лужко, В. Мошора // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 114–118.

71. **Нові** медіа як ресурс підвищення соціальної та академічної успішності здобувачів у закладі вищої освіти / О. Денисюк, А. Дуля, М. Лехолетова, Т. Спіріна // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 184–198.

72. **Ольховик Т.** Дев'ятий ОСКАР фахової передвищої і професійної освіти / Т. Ольховик, І. Рощенко // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 6. – С. 2, 19.

Про VII Всеукраїнську науково-практичну конференцію "Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика, практика» та нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу "Педагогічний ОСКАР".

73. **Онаць О.** Інноваційне освітнє середовище: Центр творчості "Шевченківець" / О. Онаць // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 12–13.

Експериментальний майданчик Інституту педагогіки НАПН України.

74. **Павленок К.** Цифрові інструменти розвитку професійної автономності викладача в умовах відкритої освіти: багаторівневий підхід / К. Павленок // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2025**. – № 4 (37). – С. 150–158.

75. **Пилипчук А.** Організаційно-правові засади реалізації програм подвійних дипломів у закладах вищої освіти / А. Пилипчук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 177–182.

76. **Платформа** "Мрія": як розвиватиметься освітня екосистема України // Голос України. – Київ, **2026**. – 7 верес. (№ 174). – С. 2.

В Комітеті з питань цифрової трансформації відбулася міжвідомча робоча зустріч, присвячена освітній платформі "Мрія".

77. **Робота** над новою системою спортивної освіти і науки в Україні // Голос України. – Київ, **2026**. – 24 лип. (№ 144). – С. 5.

78. **Розвиток** освітньої системи обговорили з міністром освіти і науки України Андрієм Бутенком // Голос Україн. – Київ, **2026**. – 31 лип. (№ 149). – С. 1.

79. **Романовська О.** Імплементація іноземного досвіду впровадження дуальної освіти та її інтеграція в Україні / О. Романовська, Ю. Чаплінський, К. Багрій // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Чернівці, **2024**. – Вип. 3 (95). – С. 149–165.

80. **Ростока М.** Актуальні аспекти розвитку відкритої освіти в Україні / М. Ростока, Ю. Кравченко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 114–119.

81. **Савіцька В. В.** Специфіка педагогічного управління в цифровому освітньо-культурному середовищі (ХАБІ) / В. В. Савіцька // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 231–228.

82. **Смірнов С.** Педагогічні умови розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності викладачів та науковців / С. Смірнов, І. Дубровіна // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 107–112.

83. **Смірнов С. В.** Формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти: орієнтація на виклики стейкхолдерів / С. В. Смірнов, Н. В. Дмитрищук // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Педагогіка. Психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (92), І кварт. – С. 104–109.

Статтю присвячено формуванню професійної компетентності здобувачів вищої освіти в контексті ринкових умов. Це потребує створення творчої моделі щодо підготовки фахівців – суб'єктів практичної підготовки, формування їхніх світоглядних переконань та освітніх запитів. Удосконалення виробничої практики сприятиме оптимізації змісту навчання, якості освіти, розширенню знань, умінь і навичок. Підготовка багатопланового майбутнього спеціаліста орієнтує вищу освіту на широкий спектр вимог до рівня професійної компетентності здобувачів вищої освіти, здатних легко адаптуватися до вимог роботодавців, мобільності під час виконання складних виробничих задач.

84. **Собченко Т.** Нормативно-правове регулювання використання штучного інтелекту в освіті: досвід України та Європейського Союзу / Т. Собченко, Д. Цимбалов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 43–48.

85. **Україна** до кінця року має намір виконати свої євроінтеграційні зобов'язання щодо освітнього процесу нацменшин // Голос України. – Київ, **2026**. – 5 серп. (№ 152). – С. 3.

86. **Україна** та ОБСЄ обговорили освітні права нацменшин у контексті інтеграції до ЄС // Голос України. – Київ, **2026**. – 6 серп. (№ 153). – С. 2.

87. **Хоружа Л. Л.** Проблема використання цифрових застосунків для прогнозування академічної успішності студентів у наукових рецепціях учених / Л. Л. Хоружа, В. В. Тустановський // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 285–290.

88. **Цегельник Т.** Педагогічна практика студентів і цифрові інструменти: як аналітика допомагає супроводу та зворотному зв'язку

/ Т. Цегельник, В. Мізюк, М. Дмитрієва // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 60–69.

89. **Шеремета Ю.** Відкрито WINWIN EdTech Center of Excellence – національний центр розвитку освітніх технологій / Ю. Шеремета // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 2.

25 серпня в Києві відкрили офіс WINWIN EdTech Center of Excellence – національний центр розвитку освітніх технологій та інновацій.

90. **Bebko S.** Features of brend management of a higher education institution in a digital environment / S. Bebko, T. Sabetska, BubkoV // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2025**. – № 11 (294). – С. 141–148.

Особливості управління брендом закладу вищої освіти в цифровому середовищі.

91. **Ismibayli R.** On the Formation of the Class Schedule at Universities with the Bologna Credit-Modular System of Education / R. Ismibayli, S. Rzayeva // Кібернетика та комп’ютерні технології. – Київ, **2026**. – № 1 (25). – P. 28–35.

Щодо формування розкладу занять в університетах з Болонською кредитно-модульною системою навчання.

92. **Lievliev J.** Experimental Study of Pedagogiral Conditions for the Formation of Professional and Pedagogical Mobility in Master"s Programmes / J. Lievliev, O. Jakymets // Veritas: legal and psychological-pedagogical research. – Lviv, **2025**. – Vol. 1, N 2. – C. 84–94.

Експреиментальне дослідження педагогічних умов формування професійної та педагогічної мобільності магістерських програм.

93. **Neboha T. V.** Prospects for the development of higher education in the context of Ukraine's integration into the European Union / T. V. Neboha, A. P. Maiev // Економічні інновації. – Одеса, **2025**. – Т. 27, вип. 3 (96). – С. 80–88.

Інтеграція України до Європейського Союзу вимагає глибокої модернізації в усіх секторах, де вища освіта є стратегічним пріоритетом.

Інклюзивна освіта

94. **Гуменюк В. В.** Особливості інклюзивної освіти в закладах медичної освіти в епоху цифрових технологій / В. В. Гуменюк, Ю. І. Колісник-Гуменюк, О. В. Єфремова // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 85–89.

95. **Про розподіл** обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на модернізацію майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти, забезпечення енергоефективності, безпеки та інклюзивності освітнього простору в 2026 році : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2026 р. № 1073-р // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 24 жовт. (№ 224). – С. 10.

Університетська освіта

96. **Дерстуганова Н.** Закордонний досвід формування загальних компетентностей у здобувачів докторських ступенів: аналіз нормативно-правових засад та програм університетів / Н. Дерстуганова // Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Педагогічні науки. – Черкаси, **2025**. – Вип. 1. – С. 159–164.

97. **Когут І.** Міжнародний тиждень підготовки персоналу 2026 / І. Когут // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 4.

Міжнародний тиждень підготовки персоналу, присвячений темі "Третя місія університету в аудиторії та поза її межами: концепції навчання із суспільством і для суспільства".

98. **Луцик О.** Поступ національної освітньої традиції : [до 40-річчя заснування Університету Григорія Сковороди в Переяславі] / О. Луцик, М. Левченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 5. – С. 1–3.

99. **Мельничук Т.** Стресостійкість як ресурс психологічного благополуччя працівників освіти / Т. Мельничук, О. Сердюк // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2025**. – № 4 (37). – С. 129–138.

100. **Мосенкіс Ю.** Православний міждисциплінарний університет / Ю. Мосенкіс // Слово Просвіти. – К., **2026**. – 2–8 лип. (№ 26). – С. 11.

101. **Одобецька І.** Соціальні мережі в системі публічних комунікацій університету (на прикладі ВДПУ імені Михайла Коцюбинського) / І. Одобецька // Вісник Львівського університету. Журналістика. – Львів, **2026**. – Вип. 59. – С. 181–192.

102. **Рашевська Н. В.** Імерсивні освітні ресурси / Н. В. Рашевська // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 211–215.

103. **Університет** як лабораторія міста: навчання через міждисциплінарну взаємодію / К. Мезенцев, О. Левченко, Н. Антоненко, Н. Провотар // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія. – Київ, **2025**. – Вип. 3/4 (94/95). – С. 7–16.

104. **Урись Т.** Літо двох університетських поколінь. Яким має бути університет для молоді XXI століття / Т. Урись // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 14–15.

105. **Філіпчук Г.** "Все, що мав у житті, він віддав..." / Г. Філіпчук // Слово Просвіти. – Київ **2026**. – 17–23 верес. (№ 35). – С. 1–3.

Харківський Сковородинівський Університет разом із Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих ім. І. Зязюна провели наукову конференцію – Всеукраїнський круглий стіл "Книга буття Івана Франка: від пророчого слова до сучасності".

106. **Hnatenko I.** University brend management in the digital environment / I. Hnatenko // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2025**. – № 10 (293). – С. 58–63.

Управління брендом університету в цифровому середовищі.

Вищий навчальний заклад як пам’ятка архітектури

107. **Лазерне** сканування і створення bim моделі корпусу № 1 НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського" як метод візуалізації історико-архітектурної

спадщини / І. П. Ковальчук, М. С. Кожем’яко, П. С. Кожум’яко, О. О. Куценко, Д. Ю. Матвійчук // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. – Київ, **2025**. – № 4. – С. 82–94.

Охарактеризовано комплексний підхід до отримання та опрацювання даних після наземного лазерного сканування пам’ятки архітектури та створення BIM-моделі фрагмента фасаду історичної будівлі – Першого корпусу НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського". У процесі виконання цієї роботи застосовано сучасні методи просторової фіксації досліджуваного об’єкта, включаючи високоточне 3D-сканування за допомогою сканера Leica ScanStation C10, реєстрацію хмар точок, фільтрацію даних та результати їх подальшого опрацювання у програмному забезпеченні Leica Cyclone REGISTER 360, Autodesk ReCap і побудову інформаційної 3D моделі цієї будівлі в середовищі Autodesk Revit. Проаналізовано зарубіжний та вітчизняний досвід виконання робіт такого змісту.

Освіта в умовах російсько-української війни

108. **Важлива** підтримка здобувачів освіти // Урядовий кур’єр. – Київ, **2026**. – 10 верес. (№ 190). – С. 2.

Кабінет Міністрів продовжив реалізацію проєкту Мінветеранів, який передбачає надання державної допомоги на оплату навчання дітям ветеранів. Ідеться про здобувачів у закладах фахової передвищої або вищої освіти за кошти фізичних осіб.

109. **Визначено** перелік із понад 300 закладів освіти, які отримають обладнання для безперебійної роботи під час знеструмлень // Голос України. – Київ, **2026**. – 5 серп. (№ 152). – С. 13.

110. **Гринчишин О.** Формування історичної пам’яті студентської молоді засобами культурної спадщини в освітньому середовищі ЗВО / О. Гринчишин, Н. Макогончук, О. Тарковська // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 129–138.

Статтю присвячено теоретичному обґрунтуванні та систематизації можливостей освітнього середовища ЗВО щодо формування історичної пам’яті студентської молоді засобами культурної спадщини. Уточнено зміст ключових

понять і показано їх зв'язок з освітніми результатами. Визначено педагогічні механізми, через які робота зі спадщиною трансформується у стійкі освітні результати. Систематизовано спектр технологій, методів і форм роботи зі спадщиною у ЗВО та визначено їх дидактичні функції у формуванні історичної пам'яті.

111. **Гришина Ю.** Юлія Гришина: Сьогодні важливим завданням для держави є адаптація укриттів у навчальних закладах для проведення там навчального процесу / Ю. Гришина // Голос України . – Київ, **2026**. – 9 верес. (№ 175). – С. 3.

112. **Доля Л. В.** Соціально-психологічні аспекти дистанційного навчання студентів у воєнний період: роль цифрових комунікацій / Л. В. Доля, С. В. Бабич // Вісник Навчально-наукового інституту кібернетики, інформаційних технологій та інженерії. – Рівне, **2025**. – Вип. 2 (13). – С. 40–47.

113. **Концептуальні** засади системи управління конкурентоспроможністю закладів вищої освіти: передумови до їх економічної взаємодії / І. О. Андрощук, М. В. Горпинченко, В. О. Липчанський, П. М. Пташко // Бізнес Інформ. – Харків, **2025**. – № 11 (574). – С. 272–279.

Міграційна політика та реінтенграція українців за кордоном: виклики та можливості.

114. **Корольова Є.** Покоління парадоксу. Чому молоді українці вчаться на менеджерів і маркетологів, коли країні гостро потрібні інженери / Є. Корольова // NV. – Київ, **2026**. – № 5 (403). – С. 110–114.

Матеріал присвячений аналізу вступної кампанії 2026 року та глибокому розриву між кар'єрними вподобаннями української молоді й реальними потребами економіки під час війни. Суть парадоксу вступу–2026: попри критичний дефіцит технічних кадрів (інженерів, енергетиків, фахівців для оборонно-промислового комплексу та відбудови), українські абітурієнти продовжують масово обирати менеджмент, маркетинг, філологію та інші гуманітарні чи сервісні спеціальності. Університети водночас стикаються з недобором студентів навіть на бюджетні місця інженерних і природничих напрямів.

115. **Круглов І.** Кафедра геоекології і фізичної географії Львівського університету протягом воєнного десятиліття (2014–2024): ландшафтні дослідження в умовах нового глобального безпорядку / І. Круглов // Вісник Львівського університету. Серія географічна. – Львів, **2025**. – (Вип. 58). – С. 5–12.

116. **Кулаков Р.** Психологічні особливості прояву копінг-стратегій студентів з різним рівнем стресостійкості / Р. Кулаков, Л. Кулакова // Психологія: реальність і перспективи. – Рівне, **2024**. – Вип. 22. – С. 34–41.

117. **Лагодзінська В.** Емоційний інтелект та його роль у забезпеченні суб'єктивного благополуччя персоналу освітніх організацій в умовах війни: теоретичний аналіз / В. Лагодзінська // Організаційна психологія. Економічна психологія. – К., **2025**. – № 4 (37). – С. 38–48.

118. **Листопад О.** Переможе країна розумних, талановитих і освічених / О. Листопад // Світ. – Київ, **2026**. – Верес. (№ 17). – С. 1.

Матеріал присвячено ролі освіти, науки, знань та інтелектуального потенціалу українського суспільства в умовах війни та спротиву російській агресії, а також викликам нового навчального року. Так, це війна технологій, інновацій, інтелектів. Наша боротьба триває за право країни жити вільно і бути незалежною. На п'ятому році війни ми все ще тримаємося – завдяки ентузіастам і фанатам науки та освіти, завдяки жертвам патріотів, які своїми щоденними подвигами компенсують брак загальнонаціонального інтелекту. Битва точиться не лише у сфері озброєння. Розумні й освічені потрібні всюди: у державному управлінні, у судовій і законодавчій владі, на виробництві, у сільському господарстві, в охороні довкілля. Результати ж вступної кампанії цього року показали, що з майбутніми вчителями у нас складається "не дуже". На педагогічну спеціальність "Середня освіта (Фізика та астрономія)" навіть у Києві зарахували лише двох студентів. Якщо нічого не зміниться, у найближчі роки нам бракуватиме фізиків і хіміків, спеціалістів інших природничих спеціальностей. Таку ситуацію треба змінювати.

119. **Мягких І.** Соціальна відповідальність у вищій освіті: виклики та можливості / І. Мягких // Менеджмент. – Київ, **2023**. – № 1 (37). – С. 119–125.

120. **Перший** віцеспікер Олександр Корнієнко: Маємо створювати умови, за яких освіта продовжує працювати навіть у найскладніших обставинах // Голос України. – Київ, **2026**. – 11 серп. (№ 156). – С. 1.

121. **Про зниження** мінімального конкурсного балу // Юридичний вісник України. – Київ, **2026**. – 1–15 лип. (№ 14). – С. 4.*Спілка ректорів просить МОН знизити мінімальний бал для вступу на право, медицину та міжнародні відносини зі 150 до 130 (для фармації – до 140) у 2026 році. Ініціатива зумовлена складними умовами навчання та складання НМТ під час війни, а також прагненням зупинити відтік абітурієнтів за кордон і зберегти потенціал української вищої освіти.*

122. **Самолюк Н. М.** Професійне вигорання викладачів як загроза інституційній стійкості закладів вищої освіти / Н. М. Самолюк, О. О. Олійник // Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки. – Рівне, **2026**. – Вип. 1 (113). – С. 192–206.

123. **Фізична** активність, якість сну та психоемоційний стан студентів у воєнний час: результати медіаційного дослідження / Х. Я. Абрагамович, О. В. Бевз, А. Б. Гайдук, Р. С. Івасівка, А. Б. Новосад, А. Я. Базилевич // Запорізький медичний журнал. – Запоріжжя, **2026**. – Т. 28, № 1 (154). – С. 58–64.

124. **Юлія** Гришина: Пом’якшення умов вступу до наших навчальних закладів сприятиме тому, щоб молодь залишалася в Україні // Голос України. – Київ, **2026**. – 29 лип. (№ 147). – С. 3.

125. **Maliarchuk O. H.** Developing a Conceptual Framework of the Institutional Environment for Student Entrepreneurship in Ukraine / O. H. Maliarchuk, O. M. Hrebeshkova, I. V. Kubareva // Бізнес Інформ. – Харків, **2026**. – № 4 (579). – P. 173–185.

Стаття у журналі Business Inform досліджує рівень обізнаності українських студентів щодо інституційного середовища підприємництва. На основі опитування

235 студентів автори пропонують концептуальну модель посилення підтримки молодіжного бізнесу з урахуванням європейських підходів EntreComp.

126. **Senyk V.** Influence of aspects of distance learning on the guality of training of information technology specialists in martial law conditions / V. Senyk // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Львів, **2025**. – Вип. 43. – С. 50–65.

Дослідження створення передумов для ефективного використання елементів дистанційного навчання у процесі інформаційних технологій в умовах воєнного стану.

Університетські бібліотеки

127. **Антонюк Т.** Бібліотека й архів Українського вільного університету як унікальні історико-культурні ресурси писемної спадщини українського народу / Т. Антонюк, Л. Загородня // Бібліотечний вісник. – Київ, **2026**. – № 2 (282). – С. 97–121.

128. **Бабічева О.** Бібліотека Ягеллонського університету – досвід, який варто вивчати / О. Бабічева // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2024**. – № 4 (38). – С. 36–39.

129. **Болбас О.** Актуальні питання цифровізації бібліотечних фондів на прикладі Центральної наукової біблотеки Каразінського університету / О. Болбас, І. Кривулькін // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2024**. – № 4 (38). – С. 31–32.

130. **Донський Б.** Диференційоване обслуговування користувачів з особливими потребами у бібліотеках: досвід війни / Б. Донський // Бібліотечний вісник. – Київ, **2026**. – № 1 (281). – С. 36–45.

Наукова новизна отриманих у дослідженні результатів полягає в тому, що диференційоване обслуговування в публічних бібліотеках людей з особливими потребами вперше розглядається через призму військового часу з використанням сучасних цифрових технологій та підкресленою важливістю проведення соціокультурних ініціатив. Обґрунтовано та актуалізовано перелік вразливих груп

населення в концепції диференційованого обслуговування людей з особливими потребами. Інклюзивна компетентність бібліотечного працівника у диференційованому обслуговуванні користувачів бібліотеки є однією з ключових навичок, необхідних для функціонування безбар'єрного простору.

131. **Думанський Н.** Інформаційна система формування контенту наукової бібліотеки / Н. Думанський // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, **2025**. – Вип. 74. – С. 75–89.

132. **Животовська В.** Бібліотеки як хаби цифрової освіти: сучасні послуги, виклики та перспективи розвитку / В. Животовська, Г. Нікітіна // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 1 (111). – С. 12–16.

В Україні стартував новий етап проєкту "Бібліотеки розвивають цифрову грамотність задля посилення стійкості громад та відновлення".

133. **Кагановська Т.** Університетська бібліотека – осередок інтелектуального життя та простір креативу / Т. Кагановська // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – Київ, **2024**. – № 4 (38). – С. 18.

Про Центральну наукову бібліотеку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

134. **Килівник О.** Інформаційні ресурси бібліотек як екосистема професійного вдосконалення та розвитку / О. Килівник // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 1 (111). – С. 30–35.

Аналіз веб-сторінки "Діловий кейс бібліотекаря" Одеської національної наукової бібліотеки.

135. **Костюченко І.** Електронна бібліотека університету як інструмент підтримки навчального процесу та наукових досліджень / І. Костюченко, Г. Тимченко // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 3 (113). – С. 20–23.

136. **Мільновіч В.** Соціальна функція університетської бібліотеки: на прикладі майстер-класів, присвячених освіті мігрантів та місцевих жителів : стаття англійською мовою / В. Мільновіч // Бібліотечний вісник. – Київ, **2026**. – № 1 (281). – С. 126–135.

Робота присвячена ролі академічної бібліотеки у вирішенні сучасних міграційних викликів та інтеграції різних спільнот на прикладі міжнародного проєкту. Мета статті – дослідити роль Університетської бібліотеки "Светозар Маркович" уконтексті її соціальних функцій та конкретного проєкту, спрямованого на звернення досуспільства, а також проблеми та виклики, з якими вона стикається. У статті використовується методологія тематичного дослідження, шляхом розгляду всіх семи робочих пакетів проєкту MILAGRO та аналізу того, як бібліотека виконує свої соціальні функції в рамках цієї комплексної ініціативи. Бібліотеки, як центральні осередки майбутнього суспільства знань, відіграють особливо важливу роль у цьому відношенні. Це особливо очевидно в робочих пакетах проєкту, де стає очевидним міждисциплінарний характер бібліотеки, що дає можливість їй реагувати на складні вимоги цього завдання.

137. **Мяскова Т.** Історик звичаєвого права І. Ю. Черкаський та його наукові праці в історико-культурному фонді "Відділи I–XV" бібліотеки Київського університету св. Володимира / Т. Мяскова // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, **2023**. – Вип. 68. – С. 213–223.

138. **Прокопенко Л.** Міжнародні ініціативи ЮНЕСКО з відновлення бібліотек після Другої світової війни / Л. Прокопенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Київ, **2025**. – Вип. 74. – С. 223–244.

139. **Савенко О.** Електронні бібліотеки як інструмент цифрової трансформації методів наукових досліджень: крізь призму "Теорії дзеркал / О. Савенко // Бібліотечний вісник. – Київ, **2026**. – № 2 (282). – С. 44–54.

140. **Сергієнко І.** Соціально-психологічний клімат колективу бібліотеки Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця / І. Сергієнко // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 1 (111). – С. 27–30.

Традиційно бібліотеки були і є осередками науки, освіти та культури. Щоб оптимізувати соціально-психологічний клімат у колективі, керівництво бібліотеки запланувало відповідні заходи Наприклад, для уникнення конфліктів – регулярні командні зустрічі просто неба з метоюобговорення робочих питань, тренінги з

емоційного інтелекту. Також плануються заходи для надання психологічної допомоги (зокрема періодичнізустрічі з психологом-консультантом, анонімні опитування для виявлення напруження або незадоволення в колективі). Для згуртування колективу будуть організовані неформальні події – спільні святкування, тімбілдинги. До участі в забезпеченні роботи соціальних мереж будуть залучені майже всі члени колективу.

141. Суровцева О. В. Акредитація освітніх програм університету: роль бібліотеки закладу вищої освіти / О. В. Суровцева // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, **2025**. – Вип. 2 (34). – С. 169–180.

142. **Тарасенко Н.** Роль бібліотек у створенні та поширенні наративів про російсько-українську війну / Н. Тарасенко // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського . – Київ, **2025**. – Вип. 74. – С. 118–142.

143. **Франків І.** Бібліотеки студентських товариств Львівської політехніки / І. Франків // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 3 (113). – С. 37–41.

144. **Якуніна Н. В.** Пріоритетні вектори діяльності університетських бібліотек / Н. В. Якуніна // Бібліотечний Меркурій. – Одеса, **2025**. – Вип. 2 (34). – С. 181–189.

Представлені показники діяльності університетських бібліотек України за 2022–2024 роки. Зроблено аналіз низки напрямів роботи університетських бібліотек на основі статистичних і письмових звітів за відповідні роки. Коронавірусні обмеження та повномасштабне вторгнення росії в Україну дещо змінили вектори діяльності бібліотек ЗВО: активізувалися одні напрями, трохи відійшли на другий план інші, з'явилися нові. Серед актуальних та критично важливих напрямів діяльності вишівських бібліотек відзначимо наступні: захист та збереження фондів шляхом діджиталізації та актуалізація фондів, альтернативні шляхи поповнення книгозбірень, нові підходи до організації обслуговування та надання послуг, інформування академічної спільноти щодо нових надходжень та тематичних підбірок джерел та літератури. Незмінною лишається роль університетських бібліотек у формуванні культури поваги до інтелектуальної праці та дотримання етичних норм, а також їх культурно-просвітницька місія.

Фінансування освіти

145. **Борзова І.** Діти Захисників України можуть отримати компенсацію вартості платного навчання у закладах фахово передвищої та вищої освіти / І. Борзова // Голос України. – Київ, **2026**. – 17 верес. (№ 181). – С. 3.

146. **Важлива** підтримка здобувачів освіти // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 10 верес. (№ 190). – С. 2.

Кабінет Міністрів продовжив реалізацію проєкту Мінветеранів, який передбачає надання державної допомоги на оплату навчання дітям ветеранів. Ідеться про здобувачів у закладах фахової передвищої або вищої освіти за кошти фізичних осіб.

147. **Відбулося** засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій // Голос України. – Київ, **2026**. – 11 лип. (№ 135). – С. 3.

Розглянули проєкт Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам".

148. **Гришина Ю.** Юлія Гришина: Пріоритетами Держбюджету–2027 у сфері освіти є подальше підвищення зарплат освітянам та продовження будівництва укриттів у закладах освіти / Ю. Гришина // Голос України. – Київ, **2026**. – 7 жовт. (№ 195). – С. 3.

149. **Золотаревський А. В.** Роль, місце та ключові аспекти грантів у фінансовій системі закладів вищої освіти / А. В. Золотаревський // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2024**. – № 6 (277). – С. 72–77.

150. **Кошти** на підтримку закладів освіти у прифронтів"ї // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 18 серп. (№ 171). – С. 1.

151. **Міжнародний** день захисту освіти від нападів // Голос України. – Київ, **2026**. – 9 верес. (№ 175). – С. 8.

152. **На Конференції** з питань відновлення України голова Комітету Сергій Бабак презентував Каталог практичних потреб української вищої освіти та науки // Голос України. – Київ, **2026**. – 24 лип. (№ 144). – С. 4.

153. **Пахут А. В.** Аналіз фінансового стану та показників діяльності закладів вищої освіти Рівненської області / А. В. Пахут // Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – Рівне, **2025**. – Вип. 2 (25). – С. 105–108.

154. **Перший** заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко: Фінансування освіти має бути одним із державних пріоритетів // Голос України. – Київ, **2026**. – 20 серп. (№ 162). – С. 1.

155. **Фінансування** здобуття вишої освіти та надання державної цілової підтримки її здобувачам: Верховна Рада прийняла Закон // Голос України. – Київ, **2026**. – 19 серп. (№ 161). – С. 2.

Управління закладами освіти

156. **Коломоєць А. О.** Теоретичні аспекти управління спеціальними закладами освіти у вітчизняній практиці / А. О. Коломоєць // Формування ринкових відносин в Україні. – К., **2025**. – № 2 (285). – С. 160–166.

157. **Коломоєць А. О.** Формування мовленнєвої компетентності в контексті публічного характеру управління спеціальним закладом освіти / А. О. Коломоєць // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2024**. – № 7/8 (278/279). – С. 82–87.

158. **Кононець М.** Етіологія конфлікту в системі вищої освіти: основні психологічні чинники / М. Кононець // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2025**. – № 4 (37). – С. 98–107.

159. **The European** integration vector of managerial education: a convergent EMI model / N. Ihnatenko, T. Ruznietsova, T. Rybakova, O. Kovtun, O. Cherniaiev // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2026**. – № 2. – С. 152–160.

Євроінтеграційний вектор управлінської освіти: конвергентна EMI-модель.

Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

160. **Науменко О.** Відкриття артпростору з нагоди 100-річчя від дня заснування Інституту педагогіки НАПН України / О. Науменко // Слово Просвіти. – Київ, **2026**. – 24–30 верес. (№ 36). – С. 9.

161. **Онаць О.** Інноваційне освітнє середовище: Центр творчості "Шевченківець" / О. Онаць // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 12–13.

Експериментальний майданчик Інституту педагогіки НАПН України.

Національна академія педагогічних наук України

162. Кремень В. НАПН України: результати діяльності і завдання на перспективу . Загартування і подальший розвиток НАПН України у 2017-2026 роках / В. Кремень // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 4–6.

Міжнародне співробітництво в галузі вищої освіти

163. **Андрієнко Л.** Епонімія як взаємне віддзеркалення культур: українсько-польський контекст / Л. Андрієнко, Б. Андрієнко // Проблеми слов'янознавства. – Львів, **2024**. – Вип. 73. – *С. 180–190.*

Сучасні виклики у викладанні українцям польської мови, літератури та культури. З нагоди 20-річчя кафедри польської філології Львівського національного університету імені Івана Франка.

164. **Архітектура** для планети в час змін: XXX архітектурний конгрес МСА у Барселоні // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 3–4.

У конгресі приймали участь викладачі кафедри дизайну архітектурного середовища Національного університету "Львівська політехніка".

165. **Джерела** української освіти: V Міжнародний дипломатичний форум в Острозькій академії // Дипломатія без кордонів / авт. проекту П. Кривонос ; голов. ред. І. Хоменська. – Київ, **2026**. – Вип. 1 (19). – С. 41–55.

Співорганізатори: Національний університет "Острозька академія" та Державне підприємство "Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв" (ГДІП). Подія об'єднала українських та іноземних дипломатів із

13 країн світу, представників державних органів, міжнародних організацій, науковців і студентів. Головна увага була присвячена ролі історичних і сучасних джерел української освіти, дипломатичним традиціям (зокрема спадщині князя Василя-Костянтина Острозького) та розвитку міжнародної співпраці. У вересні 2026 року в Острозькій академії також пройшов наступний, VI Міжнародний дипломатичний форум.

166. **Дімітров Д.** Андрій Бутенко на Раді "Украна – НАТО": досвід стійкості української вищої освіти / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 1.

167. **Дімітров Д.** Горизонт майбутнього / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 3, 14.

Третій рік поспіль благодійний фонд Star for Life Ukraine проводить Всеукраїнський командний турнір з програмування Code4Future за підтримки Міністерства освіти і науки України. Для його переможців фінал турніру стає початком нової освітньої подорожі до ETH Zurich (Швейцарська вища технічна школа Цюріха – одного з провідних технічних університетів світу.

168. **Кравченко О.** Освіта дорослих: європейський вимір / О. Кравченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 6. – С. 9.

У Варшаві 9–10 червня відбулися щорічні заходи, ініційовані Європейською асоціацією освіти (EAEA) дорослих. Ця праця присвячена інтеграційним процесам, розвитку концепції навчання впродовж життя (lifelong learning) та адаптації європейських стандартів андрагогіки в Україні. Навчання впродовж життя (Lifelong Learning).

169. **Лященко В.** Студентська літня школа історії у Литві / В. Лященко // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 8–9.

Молодь досліджувала спільну історичну спадщину.

170. **Міжурядові** консультації. Україна та Словаччина домовилися про нові спільні проєкти в освіті, енергетиці, транспорті та прикордонній інфраструктурі // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 7 листоп. (№ 236). – С. 1.

171. **Роль** міжнародної проєктної діяльності у становленні інноваційного освітнього хабу: досвід КЗВО "Одеська академія неперервної

освіти Одеської обласної ради" / Л. К. Задорожна, В. В. Ягоднікова, О. В. Кузнєцова, О. М. Левчишена, М. В. Гриньова // Наша школа. – Одеса, **2025**. – № 2 (10). – С. 9–20.

172. **Скубенич К.** Стартова конференція проєкту ETALON / К. Скубенич // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 7. – С. 11.

У місті Сучава (Румунія) 26–28 липня відбулася стартова конференція міжнародного проєкту ETALON –"Освітні енергетичні технології для поглибленого навчання та організованої мережі".

173. **У Британії** запрацює восьмий Український освітній хаб // Голос України. – Київ, **2026**. – 12 верес. (№ 178). – С. 3.

174. **Черевичний Г. С.** Багатоаспектність освітньо-педагогічного прогнозування професійної підготовки майбутніх учителів історії в університетах (український і польський досвід) / Г. С. Черевичний // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 291–297.

175. **Шімкевічє Л.** Спільний пошук нових рішень: стажування українських бібліотекарів у Литві / Л. Шімкевічє, Л. Сидоренко // Бібліотечна планета. – Київ, **2026**. – № 1 (111). – С. 38–40.

Стажування українських бібліоткекарів у Литві.

176. **Danko Y.** Peculiarities of modeling Ukrainian-Chinese cooperation in the field of edukation / Y. Danko // Менеджмент. – Київ, **2022**. – № 1 (35). – С. 117–132.

Особливості моделювання українсько-китайської співпраці в освітній сфері.

Вища освіта за кордоном

177. **Буткевич В.** Інтеграція цифрової компетентності в освітні програми підготовки здобувачів технічних спеціальностей у закладах вищої світи Фінляндії / В. Буткевич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 169–173.

178. **Демчук С.** Як навчалися в перших університетах Європи : спілкувалася А. Луканська / С. Демчук // Київський університет. – Київ, **2026**. – № 6. – С. 5.

Саме в середньовіччі постали перші європейські університети й зародилися перші академічні традиції. Де жили, що їли і як навчалися тогочасні студенти? Про це ми розпитали доценту кафедри історії мистецтв КНУ медієвістку Стефанію Демчук.

179. **Зеленська Л. Д.** Фізкультурно-оздоровча діяльність в університетах України та КНР: стан залученості студентів / Л. Д. Зеленська, Р. М. Зеленський, Л. Чен // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 109–116.

180. **Зорка Я.** Австрія витрачає мільярди на неефективні університети / Я. Зорка // Юридичний вісник України. – Київ, **2026**. – 25–31 трав. (№ 11). – С. 28–29.

Австрія скорочує бюджет університетів на 1 млрд євро попри високі витрати (1,11% ВВП). Проблема не у фінансуванні, а в неефективній структурі: надмірна кількість дрібних закладів, роздута адміністрація та дисбаланс спеціальностей. Країні бракує медиків та STEM-фахівців, тоді як ресурси розпорошуються, що знижує конкурентоспроможність освіти у світі.

181. **Клочко О.** Досвід фахової підготовки студентів комп’ютерних наук у європейських закладах вищої освіти / О. Клочко, О. Шаригін // Українська полоністика. – Житомир, **2023**. – Вип. 21. – С. 111–120.

182. **Колісник-Гуменюк Ю.** Кластерний підхід організації професійної освіти майбутніх педагогів Китаю / Ю. Колісник-Гуменюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 7–11.

183. **Кочарян А. Б.** Міжнародний досвід реалізації наукової освіти: США, Сінгапур та Фінляндія / А. Б. Кочарян // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Педагогіка, Психологія. – Київ, **2024**. – № 4 (95), IV кварт. – С. 127–134.

184. Лісун Я. В. Блогінг у сфері вищої освіти: теоретичний та практичний досвід провідних ЗВО Європи / Я. В. Лісун // Економічний вісник Дніпровської політехніки. – Дніпро, **2024**. – № 3 (87). – С. 89–100.

185. **Мітрясова О. П.** Порівняльна характеристика освітніх програм підготовки бакалаврів-екологів в університетах України та Словаччини / О. П. Мітрясова, Р. Т. Марійчук, А. Д. Мац // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. – Ужгород, **2026**. – С. 185–191.

186. **Нос Л.** Стан і тенденції розвитку системи освіти у Чехії на сучасному етапі / Л. Нос // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Львів, **2025**. – Вип. 43. – С. 108–116.

187. **Романенко К. М.** Публічне управління дуальною освітою в ЄС та можливості адаптації в Україні: методологічний аспект / К. М. Романенко, М. І. Романенко // Інвестиції: практика та досвід. – Київ, **2025**. – № 24. – С. 279–283.

188. **Черевичний Г.** Концептуалізація семантичної мережі наукового дослідження підготовки майбутніх учителів історії в українських і польських університетах / Г. Черевичний // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 69–76.

189. **Чумак А.** Інтерв'ю Андрія Чумака Ігорю Лиману / А. Чумак // Світогляд. – Київ, **2025**. – Т. 20, № 6 (116). – С. 6–14.

Андрій Чумак – професор факультету фізики Віденьського університету, керівник дослідницької групи наномагнетизму та магноніки.

190. **Korolov Y. O.** Legal and demographic security of students with disabilities in the education system in Germany / Y. O. Korolov, S. S. Atamanska // Європейський правничий часопис. – Київ, **2024**. – Вип. 5. – С. 9–18.

Правова й демографічна безпека студентів з обмеженими можливостями в системі освіти Німеччини.

191. **Korolov Y. O.** Legal grounds for education through UNESCO in hard-to-reach places in individual states / Y. O. Korolov, S. S. Atamanska // Європейський правничий часопис. – Київ, **2025**. – Вип. 6/7. – С. 65–71.

Правові підстави навчання через ЮНЕСКО у важкодоступних місцях окремих держав.

192. **Mitryasova O.** Comparative characteristics of educational programs for bachelorlevel environmentalists in Ukrainian and Slovakian Universities / O. Mitryasova, R. Mariychuk, A. Mats // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 178–185.

Порівняльна характеристика освітніх програм підготовки бакалаврів-екологів в університетах України та Словаччини.

Вища педагогічна освіта

193. **Василенко О.** Концепція та педагогічні умови формування професійної спрямованості майбутніх фахівців соціономічного профілю у процесі неперервної професійної підготовки / О. Василенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 103–108.

194. **Вилков С.** Академічна доброчесність як складник правової компетентності майбутніх викладачів ЗВО України / С. Вилков // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 43–50.

195. **Дімітров Д.** Міжнародна апробація наукових напрацювань Університету менеджменту освіти / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 8. – С. 9.

196. **Дудик Н.** Використання інноваційних технологій в процесі організації проєктного навчання / Н. Дудик, О. Свйонтик, Б. Кульчицький // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 119–124

197. **Жила Г.** Професійне вигорання викладачів ЗВО: причини та профілактика / Г. Жила // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 124–128.

198. **Кушнірук С.** Військово-правова підготовка як складова професійної компетентності майбутнього викладача ЗВО України (на прикладі ОПП "Середня освіта (Захист України)" / С. Кушнірук, І. Павловський // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 31–37.

199. **Логачов Д.** Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів до професійного саморозвитку / Д. Логачов, Н. Пономарьова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 38–42

200. **Формування** soft skills майбутніх учителів початкових класів засобами проєктної діяльності / О. Шквир, Б. Крищук, Г. Дудчак, О. Поляновська, С. Чернюк // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 29–34.

201. **Формування** професійно-педагогічної компетентності викладача закладу вищої школи / Є. Гончарова, О. Бєляєва, В. Костенко, І. Знаменська, І. Сологор // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 78–84.

202. **Шапран О.** Модель формування організаційної компетентності майбутніх викладачів закладів вищої освіти засобами технології групової діяльності / О. Шапран, І. Кушнірук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 51–58.

Фахова підготовка в Україні

203. **Бабич Т. Ю.** Формування візуальної айдентики професійного училища / Т. Ю. Бабич, І. Р. Левчук, Д. Т. Дем’янюк // Вісник Навчально-наукового інституту кібернетики, інформаційних технологій та інженерії. – Рівне, **2025**. – Вип. 2 (13). – С. 92–99.

204. **Багнюк О. М.** OSINT в ЗВО: структурне навчання як ключ до професійної ефективності / О. М. Багнюк // Вісник Навчально-наукового інституту кібернетики, інформаційних технологій та інженерії. – Рівне, **2025**. – Вип. 2 (13). – С. 68–76.

205. **Васюк К. М.** Психосемантичний аналіз уявлень про професію в контексті мотивації до навчання у майбутніх психологів / К. М. Васюк // Вісник Донецького національного університету імені Василя Стуса. Психологічні науки. – Вінниця, **2024**. – Вип. 2 (5). – С. 9–23.

206. **Волч Л. Р.** Моделювання підготовки магістрів професійної освіти до організації освітнього процесу в умовах цифрового середовища / Л. Р. Волч // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 51–55.

207. **Губерський Л. В.** Гуманітарна освіта у вимірах сучасних цивілізаційних викликів / Л. В. Губерський // Соціокультурні практики протидії загрозам російської збройної агресії : монографія / Губерський Л. В., Бойченко М. І., Маслікова І. І., Предко О. І. та ін. ; [Л. В. Губерський, М. І. Бойченко, І. І. Маслікова та ін.] ; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф., акад. НАН України Л. В. Губерського ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Вишгород, **2025**. – С. 7–29.

208. **Дімітров Д.** Два десятиліття наукового поступу та інновацій / Д. Дімітров // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 5. – С. 10.

До 20-ї річниці наукової та освітньої діяльності Інституту професійної освіти НАПН України.

209. **Імітаційне** моделювання як ефективний метод підготовки майбутніх фахівців автомобільного транспорту / Р. Горбатюк, М. Рутило, З. Загородній, Н. Бурега, С. Сіткар // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 20–27.

210. **Костик С.** Формування англомовної комунікативної компетентності магістрантів-істориків засобами дискурсивних маркерів у науковій комунікації / С. Костик // Теоретична і дидактична філологія. Серія "Педагогіка", серія "Філологія". – Переяслав, **2026**. – Вип. 42. – С. 33–48.

211. **Мозолев О.** Науково-дослідна робота майбутніх фахівців фізичної культури як важливий елемент фахової підготовки / О. Мозолев // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 35–39.

212. **Оршанський Л.** Стратегії педагогічного впливу на формування конкурентоздатності випускників закладів професійної освіти / Л. Оршанський, Р. Лепкий // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 16–22.

213. **Пей Х.** Суть структурних компонентів цифрової грамотності викладачів закладів професійної освіти / Х. Пей // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 162–169.

214. **Ткаченко О.** Методологія історичного дослідження та інноваційні методи навчання історії в сучасній освіті / О. Ткаченко, Т. Соловйова, Т. Ткаченко // Український літопис. – Переяслав, **2026**. – Вип. 7. – С. 121–130.

215. **Черевичний Г. С.** Багатоаспектність освітньо-педагогічного прогнозування професійної підготовки майбутніх учителів історії в університетах (український і польський досвід) / Г. С. Черевичний // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 291–297.

216. **Чуанці Л.** Шлях студента як інструмент бізнес-партнерства у професійній освіті / Л. Чуанці // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 154–161.

Вища військова освіта

217. **Військова** освіта і наука: виклики воєнного часу / Д. Е. Кільдеров, Л. Г. Шморгун, Ю. І. Приходько, С. І. Сіренко // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – Київ, **2023**. – № 31, 4 кварт. – С. 4–15.

218. **Ільців П.** Щодо сучасної термінології компетентнісного підходу у змісті професійної підготовки майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах / П. Ільців // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 162–167.

219. **Калашніков Є. М.** Воєнні ігри як інструмент забезпечення та оцінювання якості підготовки військових фахівців оперативного й стратегічного рівнів військової освіти / Є. М. Калашніков, О. М. Шинкарук,

В. В. Машталір // Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони. – Київ, **2025**. – № 3 (54). – С. 157–162.

220. **Кілдеров Д. Е.** Система військової освіти: проблеми трансформації в умовах воєнного стану / Д. Е. Кілдеров, Л. Г. Шморгун, Ю. І. Приходько // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – Київ, **2026**. – № 33, 1 кварт. – С. 115–132.

221. **Кільдеров Д. Е.** Системний підхід у підготовці фахівців тактичного рівня військового управління з вищою освітою / Д. Е. Кільдеров, Ю. І. Приходько, Ю. О. Черних // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Економіка та менеджмент. – Київ, **2023**. – № 30, 1 кварт. – Антикризовий вип. – С. 72–88.

222. **Курок В.** Розвиток критичного мислення майбутніх офіцерів Національної гвардії України шляхом опрацювання навчальних відеоматеріалів / В. Курок, Г. Луценко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 12–20.

223. **Лойшин А.** Професійна військова освіта в умовах воєнного стану: кадрові виклики, мотиваційні механізми та ефективність вступної кампанії / А. Лойшин // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. – Київ, **2025**. – вип. 4 (64). – С. 9–14.

224. **Медвідь М.** Домінування процесних критеріїв у забезпеченні відтворюваності результатів підготовки: експертно-аналітичний підхід / М. Медвідь, С. Совінський, Ю. Медвідь // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 25–32.

Теоретичне обґрунтування та експертна перевірка ролі процесних критеріїв у прийнятті рішень щодо організації підготовки (зокрема у вищих військових навчальних закладах) як ключової умови для забезпечення відтворюваності результатів навчання.

225. **Мичко С.** Душу й тіло. На Волині відбувся урочистий випуск сертифікованих медичних капеланів / С. Мичко // Україна молода. – Київ, **2026**. – 16 верес. (№ 37). – С. 3.

У Волинській православній богословській академії відбулися урочистості з нагоди випускного слухачів курсу "Клінічне душпастирство". Як повідомляє прессслужба Волинської обласної ради, ця програма включає теоретичні та практичні заняття, що дозволяють здобути спеціальні знання та навички для надання духовної підтримки пацієнтам, їхнім родинам та медичному персоналу. Навчання охоплює не лише духовний супровід, а й кризове консультування та надання емоційно-психологічної підтримки, а також базові навички невідкладної допомоги.

226. **Морська** академія стане сучасною і практичною // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 7 лип. (№ 141). – С. 2.

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з випускниками та курсантами Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія".

227. **Сінкевич С.** Особливості загальновійськової підготовки різних категорій військовослужбовців державної прикордонної служби України до дій в умовах безперервного застосування противником ударних безпілотних літальних апаратів / С. Сінкевич, А. Чуканов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 122–127.

228. **Скотнікова О.** "Військовий будь-якої віри тут почуватиметься у безпеці і комфорті": Роман Барабах, медик та іконописець, який розписав капличку ВІКНУ [Електронний документ] О. Скотнікова. – Режим доступу: https://vechirniy.kyiv.ua/news/132849/

Першу в історії ЗСУ капличку Військового інституту КНУ ім. Т. Г. Шевченка (ВІКНУ), розписав чинний військовослужбовець, бойовий медик Роман Барабах, який у цивільному житті був іконописцем. Лик архангела Гавриїла, який приніс Благу Звістку, Роман Барбах створив з образом загиблого журналіста, а архангела Михаїла – з військового.

229. **Собченко Т. М.** Сучасні вимоги до підготовки військових фахівців в умовах трансформації військової освіти / Т. М. Собченко, С. О. Васильєва // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Педагогіка, Психологія. – Київ, **2024**. – № 4 (95), IV кварт. – С. 65–69.

230. **Суслов Р.** Модель формування здатності застосовувати засоби радіоелектронної боротьби майбутніми офіцерами Національної гвардії України / Р. Суслов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 127–135.

231. **Фахова** освіта для бойових медиків // Урядовий кур'єр. – Київ, **2026**. – 27 черв. (№ 135). – С. 1.

Бойові медики Сил оборони україни, які не мають профільної медичної освіти, зможуть здобути фаховий ступінь або вищу освіту за адаптованими програмами. з 1 липня розпочинається цільова вступна кампанія для розвитку кадрового потенціалу військової медицини, яку розробило Міноборони спільно з МОЗ та іншими державними органами. Особливість ініціативи – навчання без відриву від виконання службових обов'язків, вступ за результатами співбесіди, а також офіційне визнання вже набутого бойового досвіду та практичних компетентностей.

232. **Юрчак Ю.** Особливості використання військової термінології під час загальновійськової підготовки здобувачів вищої освіти за стандартами НАТО / Ю. Юрчак, С. Сінкевич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 5 (249). – С. 136–141.

Вища журналістська освіта

233. **Александров П.** Типологія навчальних рольових ігор у журналістській освіті / П. Александров // Вісник Львівського університету. Журналістика. – Львів, **2026**. – Вип. 58. – С. 187–196.

234. **Гандзюк В.** Медіаосвіта в регіональних закладах вищої освіти: досвід Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / В. Гандзюк // Вісник Львівського університету. Журналістика. – Львів, **2026**. – Вип. 58. – С. 197–206.

235. **Головченко Г.** Державні стипендії для журналістів / Г. Головченко // Освіта і суспільство. – Київ, **2026**. – № 6. – С. 3.

Президент України Володимир Зеленський підписав Указ №452/2026 про призначення державних стипендій видатним діячам інформаційної сфери. За

поданнями Національної спілки журналістів України державні стипендії строком на два роки призначено 13 журналістамі медійникам, а ще п'ять ветеранів журналістики отримали довічні державні стипендії. Кандидатури претендентів розглянула та підтримала Комісія з призначення державних стипендій видатним діячам інформаційної сфери при Державному комітеті телебачення і радіомовлення України. Серед лауреатів дворічних державних стипендій – журналісти, які безпосередньо документують російсько-українську війну. Окремим рішенням Президент призначив довічні державні стипендії п'ятьом ветеранам української журналістики.

236. **Житарюк М.** До питання про ЗК, СК і ПРН в ОПП з журналістики: між практикоорієнтованістю та університетською традицією / М. Житарюк // Вісник Львівського університету. Журналістика. – Львів, **2026**. – Вип. 59. – С. 235–251.

237. **Черненко С.** Бібліотечна журналістика як інструмент іміджетворення бібліотек / С. Черненко // Бібліотечний вісник. – Київ, **2026**. – № 2 (282). – С. 85–96.

Вища економічна освіта

238. **Використання** мобільних застосунків як інструменту розвитку практичних навичок у лісівничій освіті / В. В. Мельник-Шамрай, В. П. Краснов, О. В. Жуковський, Т. В. Курбет // Вісник Малинського фахового коледжу. – Житомир, **2025**. – Вип. 4. – С. 69–77.

239. **Відоменко О. І.** Цифрові технології у формуванні мотивації до навчання майбутніх фахівців з економіки / О. І. Відоменко, О. В. Макаревич, Н. І. Жужукіна // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2025**. – № 2 (285). – С. 123–130.

240. **Гулівата І. О.** Статистичний аналіз результатів впровадження методики цифрової трансформації підготовки здобувачів економічних спеціальностей за критерієм Пірсона / І. О. Гулівата // Науковий вісник

Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 78–84.

241. **Остапенко Е.** Формування підприємницьких компетентностей студентів економічних спеціальностей у процесі вивчення англійської мови. Проєле "Створюємо власний бізнес" / Е. Остапенко, Ю. Медрух, О. Ходакевич // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 88–94.

242. **Чернявська Ю. Б.** Особливості вивчення дисциплін "Історія економіки та економічної думки" у поєднанні із ШІ / Ю. Б. Чернявська // Формування ринкових відносин в Україні. – Київ, **2026**. – № 1 (296). – С. 16–22.

Вища математична освіта

243. **Грінченко В.** Погляд нематематика на побудову загального розв’язку граничних задач в неканонічних областях / В. Грінченко, В. Маципура // У світі математики. – Київ, **2025**. – № 1. – С. 132–152.

244. **Математика** без меж: "Бінго-мехмат" об’єднав університет і школи / О. Безущак, І. Бондарчук, Н. Касімова, Я. Креневич, С. Кушніренко, І. Лебедєва, К. Левченко, О. Перегуда, В. Собчук, С. Теня, І. Циганівська // У світі математики. – Київ, **2025**. – № 1. – С.162–174.

245. **П’ятдесят** років, що творять майбутнє – ювілей Факультету прикладної математики та інформатики Львівського національного університету імені Івана Франка / І. Дияк, О. Гнатишин, В. Горлач, М. Копитко // Вісник Львівського університету. Прикладна математика та інформатика. – Львів, **2025**. – Вип. 35. – С. 3–14.

246. **Трофименко В.** Використання елементів STEM-освіти у викладанні математичних дисциплін / В. Трофименко, І. Кудзіновська // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. – Львів, **2025**. – Вип. 43. – С. 136–148.

Вища медична освіта

247. **Аналіз** задоволеності здобувачів освіти стоматологічного факультету якістю підготовки до складання інтегрованого тестового іспиту "Крок 1" на кафедрі фізіології / Л. Е. Весніна, О. В. Коковська, С. В. Міщенко, Н. М. Шарлай, В. М. Соколенко, Г. П. Павленко, Т. А. Сухомлин, О. В. Ткаченко // Актуальні проблеми сучасної медицини. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 234–239.

248. **Досвід** викладання вибіркової дисципліни "Основи догляду за здоровою дитиною" студентам 2-го року навчання за напрямом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 "Медицина" / О. П. Волосовець, С. П. Кривопустов, О. Ф. Черній, Н. В. Грищенко, С. Д. Салтанова, О. О. Кузнецов // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – Київ, **2026**. – Т. 16, № 1 (59). – С. 22–30.

249. **Звягольська І. М.** Метанавички як домірна складова процесу формування надпрофесійних компетентностей у майбутніх фахівців медико-біологічного профілю / І. М. Звягольська, В. П. Полянська, Т. В. Дерев"янко // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 246–250.

250. **Інтеграція** кафедри анатомії людини зі стоматологічними кафедрами у підготовці до "Крок 1" / В. Г. Гринь, Л. В. Буря, О. С. Павленкова, Я. А. Тарасенко, О. О. Тихонова, Н. Л. Свінцицька, В. П. Білаш, І. Л. Федорченко // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 240–245.

251. **Метод** клінічного кейсу як інструмент формування професійного мислення студентів медичних факультетів при вивченні фундаментальних дисциплін / О. З. Іванченко, О. З. Мельнікова, К. І. Лур’є, Г. Р. Мікаелян, Г. М. Лукіна // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української

медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 251–256.

252. **Приліпка К. О.** Стресові чинники і рівень стресового навантаження у студентів-медиків під час війни / К. О. Приліпка // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 51–55.

253. **Професійна** підготовка лікарів в Україні в умовах сьогодення / Ю. Г. Антипкін, В. В. Камінський, О. В. Єременко, О. К. Толстанов, Р. В. Марушко, А. О. Татарчук, Н. В. Молочек, Р. О. Мневець, Є. Д. Цибаровський // Сімейна медицина. Європейські практики. – Київ, **2026**. – № 1 (115). – С. 18–23.

254. **Розрив** поколінь в освіті: досвід роботи кафедри гістології, цитології та ембріології / Н. В. Борута, О. Д. Лисаченко, Є. В. Стецук, В. І. Шепітько, Л. Б. Пелипенко, О. В. Волошина, О. А. Левченко // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – № 2. – С. 230–233.

Розкрито загальну структуру розриву поколінь на кафедрі гістології, цитології та ембріології, що є важливим для стабілізації освітнього простору. Конфлікт між "X", "Y" та "Z" поколіннями в межах однієї організації призводить до зниження продуктивності. Розуміння психологічних особливостей кожного покоління дозволяє створити позитивне середовище, де досвід старших синергічно поєднується з креативністю молоді. Тому, мета дослідження – проаналізувати особливості поколінь, систематизувати рекомендацій зарубіжних і вітчизняних науковців щодо ефективної роботи в навчанні й соціалізації. Результати дослідження дозволили виявити, що конфлікт поколінь в освіті виникає через різницю в менталітеті та культурних установках, що впливає на виховну стратегію суспільства в цілому, а розбіжності між запитами здобувачів освіти та викладачів стають головним чинником напруги в академічному середовищі.

255. **Студентська** наукова робота як пріоритетний напрямок кафедри анатомії з клінічною анатомією та оперативною хірургією Полтавського

державного медичного університету в процесі формування висококваліфікованих студентів-медиків майбутнього / О. М. Проніна, С. М. Білаш, А. В. Пирог-Заказникова, М. М. Коптев, О. В. Мамай, С. В. Донченко, В. В. Олексієнко // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – Чернівці, **2026**. – Т. 25, № 1 (93). – С. 82–87.

256. **Сучасні** підходи до організації самостійної роботи здобувачів освіти при вивченні освітнього компонента "Патоморфологія" / І. І. Старченко, О. К. Прилуцький, Н. В. Ройко, Б. М. Филенко, В. В. Черняк // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 265–270.

257. **Шляхи** удосконалення рівня оволодіння обов'язковими компетентностями лікарями-інтернами зі спеціальності "Внутрішні хвороби" / М. Потяженко, О. Кітура, Н. Соколюк, Т. Настрога, Н. Люлька // Актуальні проблеми сучасної медицини : вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, **2026**. – Т. 26, вип. 2 (94). – С. 261–264.

Вища мистецька освіта

258. **Колесова О.** Дидактичний потенціал інфографіки у професійній підготовці майбутніх дизайнерів та її вплив на освітні результати / О. Колесова, Ю. Силенко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 120–128.

259. **Науменко Н.** Характеристика компонентів готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи в умовах змішаного навчання / Н. Науменко, Д. Замишляєв, В. Довгань // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 133–138.

260. **Новосадов Я.** Роль цифрових інструментів у контексті сучасної мистецької освіти / Я. Новосадов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 121–124.

261. **Новосадова А.** Штучний інтелект в освіті та мистецтві: нові виклики та тенденції / А. Новосадова // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 59–63.

Розглянуто особливості використання штучного інтелекту (ШІ) в музичному та образотворчому мистецтві. З'ясовано, що штучний інтелект в музичному мистецтві може використовуватись як замінник звучання тембру музичних інструментів; в образотворчому мистецтві – стати замінником полотна для написання картини. Визначено, що штучний інтелект – це технологія, що дозволяє цифровими засобами генерувати ідеї, шаблони, тексти, схеми, виконувати різні завдання. Сутність штучного інтелекту є близькою до природи мислення людини. Розглянуто такі програми та додатки як Neural style transfer, Midjourney, DALL-E, Stable Diffusion, AIVA та ін.

262. **Поцелуйко А.** Інтеграція музичного мистецтва у процесі наукової освіти: теоретичні та практичні аспекти / А. Поцелуйко // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 65–71.

Вища природнича освіта

263. **Кордюк О.** Якщо світ виживе, фізика буде надзвичайно важливою / О. Кордюк, В. Шадура ; спілкувалася С. Галата // Світ. – Київ, **2026**. – Трав. (№ 9). – С. 6–7.

Чи обирають абітурієнти спеціальності з фізики? На це запитання відповідає директор Київського академічного університету академік НАН України О. Кордюк і заступник директора університету В. Шадура.

264. **Круглов І.** Кафедра геоекології і фізичної географії Львівського університету протягом воєнного десятиліття (2014–2024): ландшафтні дослідження в умовах нового глобального безпорядку / І. Круглов // Вісник Львівського університету. Серія географічна. – Львів, **2025**. – Вип. 58. – С. 5–12.

265. **Сяоке Ц.** Формування проєктувальної компетентності студентів аграрних закладів фахової передвищої освіти в умовах розвитку AgriTech / Ц. Сяоке // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 145–153.

Вища соціологічна освіта

266. **Караман О.** Аксіологізація підготовки фахівців соціальної сфери до роботи з ветеранами війни / О. Караман, О. Товстуха // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціальна робота. – Київ, **2025**. – Вип. 1 (11). – С. 114–119.

267. **Павлик Н.** Теорії особистості як методологічне підгрунтя організації неформальної освіти у соціальній сфері / Н. Павлик // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Психологія. – Київ, **2016**. – Вип. 2 (5). – С. 60–63.

268. **Тарасенко Т.** Перегляд етичних принципів соціальної роботи в Україні: науковий, освітній та професійний аспекти / Т. Тарасенко, Н. Сорокіна // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2024**. – Вип. 1 (12). – С. 55–65.

269. **Шмаленко Ю.** Інституціоналізація медіації в Україні: ключові етапи, сучасний стан та перспективи / Ю. Шмаленко // Соціологічні студії. – Луцьк, **2023**. – № 2 (23). – С. 6–17.

Вища технічна освіта

270. **Кочарян А. Б.** Теоретико-методологічні аспекти обгрунтування моделей спеціалізованої освіти наукового спрямування за техніко-технологічним профілем / А. Б. Кочарян // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Педагогіка, Психологія. – Київ, **2024**. – № 2 (93), ІІ кварт. – С. 40–49.

271. **Красильников С.** Використання платформи Electude у підготовці бакалаврів професійної освіти за спеціалізацією "Транспорт" / С. Красильников // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3.(247). – С. 108–113.

272. **Оршанський Л.** Основні виклики технологічної освітньої галузі та можливі шляхи їх подолання / Л. Оршанський, В. Бондаренко, Г. Мельник // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 3 (247). – С. 7–13.

273. **Харків** розбудовує інженерне майбутнє України / підготувала Л. Остролуцька // Світ – Київ, **2026**. – Верес. (№ 18). – С. 4.

11 вересня на базі Національного аерокосмічного університету "Харківський авіаційний університет" започатковано Північно-Східний регіональний інженерно-науковий кластер.

274. **Шулікін Д.** Інженери як ресурс майбутнього України / Д. Шулікін // Світ. – Київ, **2026**. – Трав. (№ 9). – С. 3.

275. **Hurevich R.** Developing of Professional and Pedagogical Competence of Vocational Subject Lecturers in Technical Higher Education Institutions: Research Implementation / R. Hurevich, T. Horokhivska // Veritas: legal and psychological-pedagogical research. – Lviv, **2025**. – Vol. 1, N 2. – С. 104–114.

Розвиток професійно-педагогічної компетентності викладачів фахових дисциплін технічних закладів вищої освіти: реалізація дослідження.

Вища філологічна освіта

276. **Баранова С.** Особливості та види контролю в процесі навчання іноземної мови онлайн / С. Баранова, О. Назаренко, О. Деркач // Філологічні трактати. – Суми, **2024**. – Т. 16, № 1. – С. 8–13.

277. **Брода М.** Практичні аспекти застосування цифрових інструментів для англомовної підготовки фахівця у закладах вищої освіти України / М. Брода // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 94–99.

278. **Валігура О. В.** Стилістичні вправи як інструмент формування професійної мовної компетентності майбутніх китаїстів / О. В. Валігура // Іноземні мови. – Київ, **2025**. – № 2.(122). – С. 8–12

279. **Використання** ChatGPT для розвитку аналітичного мислення на заняттях з англійської мови для професійного спілкування / Н. Дмітренко, О. Подзигун, А. Петрова, Н. Ткачук // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 1 (245). – С. 53–58.

280. **Галата С.** Матеріалознавство як невидима суперсила, або Де навчають "перекладачів" з мови науки на мову бізнесу / С. Галата // Світ. – Київ, **2026**. – Лип. (№ 13). – С. 1, 3.

Науковці (і не тільки вони) часто жартують, що світ навколо нас сконструйований матеріалознавцями. Коли смартфон падає на асфальт, а екран залишається неушкодженим – це не везіння. Це загартоване на іонному рівні алюмосилікатне скло, яке створили науковці. Надміцні покриття захищають і літаки в небі, й турбіни від критичних температур. Матеріалознавство – це невидима суперсила для будь-якої високотехнологічної галузі: від аерокосмічної сфери до мікроелектроніки та біомедицини. Якщо потрібного матеріалуне існує, найгеніальніша інженерна ідея так і залишиться ідеєю. Проте в Україні шлях технологій від лабораторії до промислового конвеєра часто є квестом із багатьма невідомими. Як же перетворити результати дослідження на комерційний продукт, за який бізнес готовий платити?

281. **Зєня Л. Я.** Цілі та зміст професійної підготовки вчителя-магістра іноземної мови відповідно до нового професійного стандарту / Л. Я. Зєня, Г. Е. Борецька // Іноземні мови. – Київ, **2025**. – № 2.(122). – С. 3–7.

282. **Касьянова О.** Вимовні норми у курсі української мови професійного спрямування (на матеріалах авдіо- та відеозаписів декламованої поезії Максима Рильського) / О. Касьянова // Літературознавчі студії. – Київ, **2025**. – Вип. 1.(68). – С. 41–55.

283. **Кравець Р.** Структурно-функціональна модель інтернаціоналізації змісту навчання іноземної мови в закладах вищої освіти / Р. Кравець // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4.(248). – С. 7–14.

284. **Майєр Н.** Цілі та особливості використання літературних текстів для франкомовної та перекладацької підготовки майбутніх філологів / Н. Майєр, Л. Бондар // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4 (248). – С. 20–25.

285. **Майєр Н.** Цілі та особливості використання літературних текстів для франкомовної та перекладацької підготовки майбутніх філологів

/ Н. Майєр, Л. Бондар // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2026**. – № 4.(248). – С. 20–25.

286. **Мельник А. І.** Перевернута модель навчання у курсі "Культура усного і писемного мовлення англійської мови / А. І. Мельник // Іноземні мови. – Київ, **2023**. – № 2 (114). – С. 8–19.

287. **Нестеренко Н. М.** Проблеми корекції англійської мови на першому курсі у лінгвістичному ВНЗ / Н. М. Нестеренко, К. В. Лисенко // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – Київ, **2026**. – № 49. – С. 131–142.

288. **Нікуліна Н. В.** Удосконалення дидактичних технологій в умовах дистанційного навчання і надмірного використання систем штучного інтелекту (на прикладі навчальної дисципліни "українська мова за професійним спрямуванням) / Н. В. Нікуліна // Лінгвістичні дослідження. – Харків, **2026**. – Вип. 64. – С. 371–379.

289. **Омельчук Л. В.** Правові аспекти викладання ділової української мови в закладах вищої освіти України / Л. В. Омельчук, О. В. Мовчан, О. О. Хоменко // Європейський правничий часопис. – Київ, **2025**. – Вип. 6/7. – С. 30–35.

290. **Прожогіна І.** Корпусні та лінгводидактичні чинники розподілу дієслів зорового сприйняття за рівнями володіння в українській мові як іноземній / І. Прожогіна // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Львів, **2026**. – Вип. 21. – С. 121–136.

Психологічні аспекти академічної адаптації іноземних студентів в сучасних умовах навчання.

291. **Сімоніка Є. Б.** Добір лексичних одиниць для формування в студентів-філологів китайськомовної лексичної компетентності в аудіюванні / Є. Б. Сімоніка // Іноземні мови. – Київ, **2025**. – № 2.(122). – С. 27–36.

292. **Созонюк О.** Розвиток емоційного інтелекту майбутніх філологів / О. Созонюк, О. Оздемір // Психологія: реальність і перспективи. – Рівне, **2024**. – Вип. 22. – С. 111–119.

293. **Табака М. І.** Синонімія та варіантність у системі сучасної української термінолексики освіти / М. І. Табака // Лінгвістичні дослідження. – Харків, **2026**. – Вип. 64. – С. 352–358.

294. **Хрін І**. Вплив генеративного штучного інтелекту (CHATGPT) на розвиток навичок академічного письма у студентів-філологів / І. Хрін // Теоретична і дидактична філологія. Серія "Педагогіка", серія "Філологія". – Переяслав, **2026**. – Вип. 42. –С. 85–95.

295. **Черемська О.** Модернізація освітніх методик викладання української мови як іноземної в умовах діджитилізації / О. Черемська, В. Сухенко // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Львів, **2026**. – Вип. 20. – С. 97–110.

296. **Швець Г.** Сертифікатна програма як спосіб методичної підтримки викладачів і вчителів української мови як іноземної / Г. Швець // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. – Львів, **2026**. – Вип. 20. – С. 111–130.

297. **Шевченко К.** Дотримання концепції менеджменту щастя в підготовці студентів-перекладачів китайської мови початкового рівня / К. Шевченко // Іноземні мови. – Київ, **2025**. – № 2 (122). – С. 20–26.

298. **Шемуда М.** Інтеграція штучного інтелекту у процес розвитку іншомовних компетенцій здобувачів освіти / М. Шемуда // Теоретична і дидактична філологія. Серія "Педагогіка", серія "Філологія". – Переяслав, **2026**. – Вип. 42. –С. 96–108.

299. **Шовковий В.** Класифікація вправ з української мови / В. Шовковий // Мистецтво лінгводидактики. – Київ, **2025**. – № 16(2). – С. 29–47.

Стаття присвячена розробленню системної класифікації вправ з української мови, у якій враховано сучасні напрацювання в галузі лінгводидактики, вимоги до навчання української мови, прописані в навчальних програмах, а також практичний досвід розробки вправ, відображений у підручниках з української мови.

300. **Яриновська К.** Формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти при вивченні іноземних мов: інструменти, методи й

прийоми / К. Яриновська, О. Башманівський // Українська полоністика. – Житомир ; Bydgoszcz, **2023**. – Вип. 21. – С. 93–102.

301. **Danylchenko-Cherniak O.** Applying disign thinking principles to modern legal english edukation / O. Danylchenko-Cherniak // Філологічні трактати. – Суми, **2024**. – Т. 16, № 2. – С. 32–50.

Застосування принципів дизайн-мислення до сучасної освіти юридичної англійської мови.

302. **Jerotijevich N. D.** Strategies for learning pronunciation online: serbian EFL learner"s perspective / N. D. Jerotijevich // Філологічні трактати. – Суми, **2024**. – Т. 16, № 1. – С. 50–64.

Стратегії вивчення вимови онлайн: погляд слухачів сербської мови професійного спрямування.

303. **Merzova R.** Innovative technologies for the formation of multiculturalism in teaching a foreign language / R. Merzova, O. Dzhus, Y. Bereziuk // Українська полоністика. – Житомир ; Bydgoszcz, **2023**. – Вип. 21. – С. 103–110.

Інноваційні технології формування полікультурності особистості при викладанні іноземної мови.

Вища юридична освіта

304. **Антошкіна В. К.** Юридична освіта та юридична професія: сучасність і перспективи / В. К. Антошкіна, С. С. Цуканов // Європейський правничий часопис. – Київ, **2024**. – Вип. 2. – С. 9–19.

305. **Завидняк В. І.** Адвокат очима студентів: соціальний образ і професійні очікування / В. І. Завидняк, Н. В. Завидняк // Європейський правничий часопис. – Київ, **2025**. – Вип. 6/7. – С. 291–295.

306. **Погорецький М.** Правників багато – якісної юридичної освіти замало: як Україні перейти на європейські стандарти праничої освіти / М. Погорецький // Юридичний вісник України. – Київ, **2026**. – 16–30 черв. (№ 13). – С. 12–15.Закінчення. Початок у №№ 11, 12 за 2026 р.

Реформа правничої освіти в Україні потребує переходу до європейських стандартів через зміну філософії підготовки: від знання законів до принципів верховенства права. Необхідно оптимізувати мережу вишів, розмежувати правничу освіту та підготовку правоохоронців, а також забезпечити жорсткий контроль якості навчання й доступу до професії.

307. **Разуменко Д. О.** Розвиток ШІ-грамотності здобувачів права як педагогічна проблема / Д. О. Разуменко // Науковий вісник Ужгородського університету. Педагогіка. Соціальна робота. – Ужгород, **2026**. – Вип. 1 (58). – С. 205–210.

308. **Спасібухов Н.** Перспективи впровадження технологій штучного інтелекту в навчальні програми юридичних закладів вищої освіти / Н. Спасібухов // Молодь і ринок. – Дрогобич, **2025**. – № 12 (244). – С. 171–177.

309. **Тактика** самозахисту як складова вдосконалення професійної компетентності правоохоронців у системі післядипломної освіти / В. В. Бондаренко, Г. В. Бикова, О. В. Нікітенко, С. В. Буряк // Освіта та розвиток обдарованої особистості. Педагогіка, Психологія. – Київ, **2024**. – № 1 (92), І кварт. – С. 71–77.

310. **Як готувати** суддів майбутнього: НШСУ посилює команду тренерів за європейськими стандартами // Юридичний вісник України : все про закони – в одній газеті. – Київ, **2026**. – 1–15 лип. (№ 14). – С. 6.

НШСУ за підтримки EIPA провела семінар для модернізації навичок суддів-тренерів. Учасники опанували європейські методики навчання дорослих, викладання права ЄС та інтеграцію ШІ в освітній процес. Захід спрямований на впровадження стандартів ЄС у підготовку суддів та зміцнення інституційної спроможності НШСУ в межах судової реформи.

311. **Danylchenko-Cherniak O.** Applying disign thinking principles to modern legal english edukation / O. Danylchenko-Cherniak // Філологічні трактати. – Суми, **2024**. – Т. 16, № 2. – С. 32–50.

Застосування принципів дизайн-мислення до сучасної освіти юридичної англійської мови.

Діячі освіти України та світу

Ващенко Григорій – педагог діаспори

312. **Федяєва В.** Сучасність педагогічних ідей українського педагога діаспори Григорія Ващенка (1878-1967) / В. Федяєва // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 318–325.

Грицай Остап – літературознавець, журналіст, педагог

313. **Будівничий** європейського фасаду української літератури. До 145-річчя від дня народження О. Грицая (1881–1954) // Календар знаменних і пам’ятних дат / Держ. наукова установа "Книжкова палата України ім. Івана Федорова" ; відп. ред. Н. В. Жданова ; уклад. І. О. Аврахова. – Київ, **2026**. – № 4, 2026, 4 кварт. – С. 56–63.

В історії української літературної критики та публіцистики важко знайти постать, котра б так гармонійно поєднувала педагогічний хист із глибоким науковим аналізом, як Остап Грицай. Його творчий шлях, що проліг через Львів, Мюнхен і Відень, відображав епоху змагань української інтелігенції за право бути почутими у світі. Як активний діяч "Просвіти" й блискучий знавець західноєвропейських літератур, Грицай вибудував унікальну систему популяризації рідного слова. Остап Грицай є однією з найяскравіших, хоча тривалий час і несправедливо забутих постатей українського культурного ренесансу першої половини XX століття.

Грицай Михайло – педагог, літературознавець і фольклорист

314. **Радишевський Р.** Михайло Грицай: адміністратор, медієвіст, людина / Р. Радишевський // Вінок пошани Михайлові Грицаю : спогади сучасників / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т філології ; [упоряд. О. Сліпушко] ; за наук. ред. Г. Семенюка. – Київ, **2026**. – С. 9–14

315. **Снитко О.** Уроки життя: мій декан Михайло Семенович Грицай / О. Снитко // Там само. – С. 18–19.

316. **Шевченко Л**. Етичний вимір університетської особистості: професор М. С. Грицай / Л. Шевченко // Там само. – С. 15–17.

Кампе Йоахім – письменник, педагог, лінгвіст і видавець

317. **Міхно О.** 280 років від дня народження Йоахіма Кампе (Joachim Heinrich Campe) (1746–1818), німецького педагога, дитячого письменника / О. Міхно // Освіта і суспільство. – К., **2026**. – № 6. – С. 21.

Йоахім Генріх Кампе (1746–1818) – видатний німецький педагог, видавець і дитячий письменник, який став одним із найяскравіших представників німецького Просвітництва (філантропізму). Він увійшов в історію як реформатор освіти та людина, яка заклала основи класичної дитячої літератури в Німеччині. Кампе був активним діячем філантропізму – педагогічного руху, який закликав виховувати дітей у гармонії з природою, розвивати їхнє мислення, а не просто змушувати зазубрювати тексти.

Которович Богдан Антонович – педагог, скрипаль

318. **Український** Паганіні. До 85-річчя від дня народження Б. А. Которовича (1941–2009) // Календар знаменних і пам’ятних дат / Держ. наукова установа "Книжкова палата України ім. Івана Федорова" ; відп. ред. Н. В. Жданова ; уклад. І. О. Аврахова. – Київ, **2026**. – № 3, 2025, ІІІ кварт. – С. 33–41.

Богодар Антонович Которович (1941–2009) – видатний український скрипаль, диригент, педагог і Народний артист УРСР), якого за неперевершений віртуозний стиль називали "українським Паганіні". Став одним із засновників сучасної української скрипкової школи, виховав цілу плеяду талановитих музикантів.

Кричевська-Росандич – педагог, меценатка, діячка української діаспори

319. **Мистецький** спадок, що єднає континенти. До 100-річчя від дня народження К. В. Кричевської-Росандич (1926–2021) // Календар знаменних і пам’ятних дат / Держ. наукова установа "Книжкова палата України ім. Івана Федорова" ; відп. ред. Н. В. Жданова ; уклад. І. О. Аврахова. – Київ, **2026**. – № 3, 2025, ІІІ кварт. – С. 67–74.

Катерина Василівна Кричевська (1926, Київ – 2021, США) – українська та американська художниця, меценатка, діячка української діаспори у США. Заслужена діячка мистецтв України. "Мистецький спадок, що єднає континенти" – символічне гасло, під яким Україна та світова спільнота вшановують 100-річчя від дня народження Катерини Кричевської-Росандич. Видатна українсько-американська художниця, меценатка та громадська діячка стала уособленням культурного містка між Європою, Америкою та рідною Батьківщиною. Україна (після 1991 року). Вона створювала дивовижні пейзажі: від краєвидів Каліфорнії, Парижа та Венеції до щирих, теплих образів України.

Романовський Валерій Станіславович – історик, викладач

320. **Міхно О.** 50 років із дня народження Валерія Романовського (1976–2023), історика, пам’яткознавця, педагога, військовослужбовця, учасника російсько-української війни / О. Міхно // Освіта і суспільство. – К., **2026**. – № 6. – С. 21.

Валерій Станіславович Романовський (1976 – 2023) – відомий український історик, пам’яткознавець, музеєзнавець, викладач, кандидат історичних наук (2008) та доцент Харківської державної академії культури. У липні 2026 року наукова та культурна спільнота України відзначає 50 років із дня його народження. Валерій Романовський був не лише талановитим дослідником Слобожанщини, а й мужнім захисником Батьківщини, який віддав життя в ході російсько-української війни. Працював у Харківському приватному музеї міської садиби, Харківському науково-методичному центрі культурної спадщини, викладав у ХДАК. Був дійсним членом Харківського історико-філологічного товариства.

Тисовський Олександр Васильович – педагог, пластун

321. **Батько** українських пластунів. До 140-річчя від дня народження О. В. Тисовського (1886–1968) // Календар знаменних і пам’ятних дат / Держ. наукова установа "Книжкова палата України ім. Івана Федорова" ; відп. ред. Н. В. Жданова ; уклад. І. О. Аврахова. – Київ, **2026**. – № 3, 2025, III кварт. – С. 60–66.

Олександр Васильович Тисовський (відомий під пластовим псевдонімом "Дрот") є фундатором, ідеологом та батьком українського скаутського руху – "Пласту". У 2026 році українська спільнота відзначає 140-річчя від дня його народження (1886 –1968). Цей ювілей є важливою нагодою згадати постать видатного педагога, науковця та громадського діяча, який присвятив життя вихованню свідомого, патріотичного та всебічно розвиненого покоління українців. Багато років викладав природознавство у престижній Українській державній академічній гімназії у Львові. Був професором Українського таємного університету та Львівського державного університету ім. І. Франка, а також дійсним членом Наукового товариства імені Шевченка (НТШ). Восени 1911 року Олександр Тисовський організував серед учнів Академічної гімназії перші пластові гуртки.

Чалий Михайло Корнійович – педагог, біограф Тараса Шевченка

322. **Хранитель** пам’яті. До 210-річчя від дня народження М. К. Чалого (1816–1907) // Календар знаменних і пам’ятних дат / Держ. наукова установа "Книжкова палата України ім. Івана Федорова" ; відп. ред. Н. В. Жданова ; уклад. І. О. Аврахова. – Київ, **2026**. – № 3, 2025, III кварт. – С. 75–82.

Михайло Корнійович Чалий – видатний український педагог, культурно-освітній діяч, літературознавець і перший біограф Тараса Шевченка. Він увійшов в історію як людина, яка не лише особисто знала Кобзаря, але й присвятила значну частину життя збереженню пам’яті про нього, рятуючи для нащадків безцінні факти, документи та спогади. Народився в Новгород-Сіверському. Попри бідність родини, завдяки наполегливості закінчив історико-філологічний факультет Київського університету Св. Володимира (1844).

Щербаківський Вадим – педагог

323. **Гавриленко Т.** Педагогічна діяльність Вадима Щербаківського в еміграції (1922–1957) / Т. Гавриленко, Є. Демида // Соціальна робота та соціальна освіта. – Умань, **2026**. – Вип. 2 (17). – С. 295–303.